Raadsvoorstel

Zaak : 2231700

Onderwerp	Keuze financiering toekomstige streekomroep regio Hart van Brabant vanaf 2028
Portefeuillehouder	drs. W. van Hees
Datum raadsvergadering	10 november 2026
Aantal bijlagen	0

Samenvatting
Vanaf 1 januari 2028 verandert het Rijk het stelsel voor lokale omroepen. Met de *Wet versterking lokale omroepen* worden de circa 230 lokale omroepen in Nederland vanaf 1 januari 2028 samengevoegd tot maximaal 80 streekomroepen. De gemeente Heusden maakt vanaf 2028 samen met acht andere gemeenten uit de regio onderdeel uit van streek 67 ‘Hart van Brabant’.

Het Rijk neemt vanaf 1 januari 2028 de financiering van de wettelijke mediataak van lokale omroepen over. Gemeenten kunnen de toekomstige streekomroep daarnaast vrijwillig financieel ondersteunen.

Daarvoor biedt de *Wet versterking lokale omroepen* meerdere opties:
- Optie 1a: Subsidie op grond van de Wet versterking lokale omroepen, vóór de aanwijzing.
- Optie 1b: Subsidie op grond van de wet, gedurende de looptijd (amendement Tweede Kamer).
- Optie 2: Subsidie op basis van eigen gemeentelijke regelgeving of opdracht

Wij stellen voor om niet te kiezen voor de opties 1a en 1b. Bij beide opties wordt vooraf een bijdrage voor meerdere jaren vastgelegd, zonder dat de gemeente afspraken kan maken over de besteding of verantwoording van het budget. Bij optie 1a moet bovendien al vóór de aanwijzing van de streekomroep een besluit worden genomen. Optie 1b biedt meer bedenktijd, maar verlangt eveneens binnen korte tijd na de start van de nieuwe streekomroep een meerjarige financiële toezegging.

Optie 2 houdt de mogelijkheid open om later, op basis van de eigen gemeentelijke regelgeving, een subsidie te verlenen of een afzonderlijke opdracht te verstrekken. In 2028 wordt eerst beoordeeld of aanvullende ondersteuning nodig en juridisch mogelijk is en welke afspraken daarbij kunnen worden gemaakt. Om een eventuele aanvullende subsidie of opdracht vanaf 2028 mogelijk te houden, blijft het structurele aanvullende budget van € 21.500 beschikbaar. Over de daadwerkelijke inzet van dit budget wordt later afzonderlijk besloten.

Aanleiding
Onze gemeente heeft op dit moment een wettelijke plicht om de lokale omroep Maasstad Omroepstichting Waalwijk, werkend onder de naam Langstraat Media, financieel in stand te houden. Wij ontvangen daarvoor via het gemeentefonds een bijdrage van het Rijk en gebruiken dit om de omroep te subsidiëren. Daarnaast verstrekt de gemeente Heusden een aanvullende subsidie.

Het Rijk heeft besloten dit stelsel ingrijpend te wijzigen. Met de *Wet versterking lokale omroepen* worden de circa 230 lokale omroepen in Nederland vanaf 1 januari 2028 samengevoegd tot maximaal 80 streekomroepen. Met deze wet wil het kabinet zorgen voor sterke, toekomstbestendige lokale journalistiek in heel Nederland. Elke streekomroep bedient een eigen regio en wordt voortaan rechtstreeks door het Rijk gefinancierd. De financiering van de lokale omroep wordt daarmee geen gemeentelijke taak meer.

De gemeente Heusden is onderdeel van streek 67 ‘Hart van Brabant’. Deze streek omvat negen gemeenten: Tilburg, Waalwijk, Heusden, Dongen, Loon op Zand, Gilze en Rijen, Goirle, Oisterwijk en

Hilvarenbeek. Vier lokale omroepen werken samen aan de vorming van de toekomstige streekomroep: Omroep Tilburg, Langstraat Media, de Lokale Omroep Goirle (LOG) en de Lokale Omroep Voor Oisterwijk (LOVO). Drie omroepen — MTV Moergestel, VLOH Radio Hilvarenbeek en HalloGilzeRijen — hebben zich eerder uit dit proces teruggetrokken.

Feitelijke informatie
Hoewel financieren geen wettelijke plicht meer is, staat het gemeenten vrij de streekomroep aanvullend te ondersteunen. Het Rijk garandeert dat zijn bijdrage voldoende is voor de wettelijke mediataak, maar de omroepsector doet een beroep op gemeenten om aanvullend bij te dragen voor een verdere professionalisering.

Daarvoor zijn drie opties mogelijk. Deze bieden elk een ander evenwicht tussen zekerheid voor de omroep en sturingsruimte voor de gemeente. Een van de drie opties, die in de wet is opgenomen, noodzaakt de gemeente om vóór 15 november 2026 een overgenomen budget bekend te maken. Dit ondanks dat de wet nog niet definitief is vastgesteld door de Eerste Kamer, de streekomroep nog onbekend is en er nog geen beleidsplan of begroting ligt.

De nieuwe wet biedt gemeenten drie opties voor aanvullende financiering van de nieuwe nog aan te wijzen streekomroep.

Optie 1a*:* *Subsidie op grond van de Wet versterking lokale omroepen, vóór de aanwijzing*.
Gemeenten maken vóór 15 november 2026 een voorgenomen budget bekend en nemen dit op in hun begroting voor een periode van vijf jaar. Dit budget draagt bij aan de uitvoering van de wettelijke taak van de streekomroep en niet specifiek aan de betreffende gemeente die dit budget beschikbaar stelt. Dit budget hoeft ook niet aan de betreffende gemeente verantwoord te worden.

Optie 1b: *Subsidie op grond van de wet, gedurende de looptijd (amendement Tweede Kamer)*
Dankzij een amendement van de Tweede Kamer kunnen gemeenten ook na de start van de aanwijzingsperiode besluiten aanvullend te financieren. Dit moet vóór 1 augustus 2028 worden aangemeld voor het jaar 2029. Zo kan de gemeente eerst zien hoe de streekomroep functioneert voordat zij een besluit neemt.
Bij zowel optie 1a als 1b hoeft de gemeente niet zelf te toetsen of de bijdrage voldoet aan de Europese staatssteunregels, dat is via deze route wettelijk geregeld.

Optie 2: *Subsidie op basis van eigen gemeentelijke regelgeving of opdracht*
Gemeenten kunnen ook op basis van hun eigen Algemene Subsidieverordening subsidie verlenen, of een directe opdracht verstrekken. De mogelijkheden hiervoor zijn echter sterk beperkt, omdat de wettelijke mediaopdracht breed wordt uitgelegd. Alles wat samenhangt met de journalistieke taak van de omroep (inclusief faciliteiten, studio's en journalistieke fte's, raadsvergaderingen en -verkiezingen, en verslaglegging van evenementen als Koningsdag of grote herdenkingen) valt onder de wettelijke taak.

Kaders (beleid en wettelijk)
- Mediawet 2028 (dient nog door de Eerste Kamer te worden vastgesteld)
- Wet versterking lokale omroepen

Overige informatie
Zoals in de raadsinformatiebrief van 24 september 2026 is vermeld, heeft de huidige regionale omroep Langstraat Media vanaf 2024 naast een subsidie die werd bekostigd uit het gemeentefonds (richtbedrag x aantal huishoudens) ook een aanvullende subsidie verleend.

	Subsidie op basis van richtbedrag x aantal huishoudens	Aanvullende subsidie	Totaal

2024	€ 31.125	€ 21.920	€ 53.045
2025	€ 32.515	€ 21.750	€ 54.265
2026	€ 33.953	€ 22.645	€ 56.598

Afweging
Optie 1a is in de praktijk nauwelijks haalbaar. Gemeenten moeten vóór 15 november 2026 een budget voor vijf jaar toezeggen, terwijl de wet nog niet definitief is, de streekomroep nog niet is aangewezen en een beleidsplan en begroting ontbreken. Heusden kan bovendien geen afspraken maken over de besteding en verantwoording van de bijdrage. Het budget komt ten goede aan de nieuwsvoorziening in alle betrokken gemeenten, ook als zij zelf niet aanvullend bijdragen. Uit ambtelijke en bestuurlijke gesprekken blijkt dat geen van de gemeenten voor optie 1a kiest.

Optie 1b geeft gemeenten bedenktijd en de mogelijkheid om eerst te zien of de nieuwe streekomroep met de nieuwe financiering via het Rijk wel of niet goed functioneert en of de eigen gemeente voldoende aan bod komt binnen de totale nieuwsvoorziening binnen de streek Hart van Brabant. Over de inzet en verantwoording van het budget gelden dezelfde regels als voor optie 1a.
Optie 1a en 1b voldoen, zoals hierboven al aangegeven, wel aan de Europese staatssteunregels.

Optie 2 geeft gemeenten de meeste vrijheid in de keuze om de nieuwe streekomroep per jaar of voor de volledige aanwijzingsperiode aanvullend financieel te ondersteunen. Dat kan door subsidie te verlenen, of een directe opdracht te verstrekken op basis van onze eigen Algemene Subsidieverordening. De inhoudelijke afspraken die met de streekomroep hierover worden gemaakt, mogen niet in strijd zijn met de wettelijke taken in de Mediawet 2028 en daarmee onder andere de journalistieke vrijheid van de betreffende streekomroep.

Uit de ambtelijke en bestuurlijke overleggen tussen de negen betrokken gemeenten blijkt dat geen van de gemeenten voornemens is te kiezen voor optie 1a. Deze optie biedt daarom geen reëel perspectief op een gezamenlijke aanvullende financiering van de toekomstige streekomroep.
Optie 1b geeft de gemeente iets meer tijd om te bezien of de nieuwe streekomroep voor Hart van Brabant vanaf 1 januari 2028 goed functioneert binnen de nieuwe wettelijke en financiële kaders en of de gemeente Heusden verhoudingsgewijs voldoende aan bod komt binnen het totale nieuwsaanbod binnen de streek Hart van Brabant. Toch is deze tijd beperkt, omdat de gemeente voor 1 augustus 2028 of wel binnen een half jaar na de start, al hiertoe een besluit moet nemen.

Optie 2 geeft ons als gemeente ook meer bedenktijd en meer vrijheid om te bepalen of we aan de nieuwe streekomroep jaarlijks een opdracht verstrekken of een aanvullende subsidie gekoppeld aan afspraken.

Daarom stelt het college voor de mogelijkheden van optie 2 open te houden.
In 2028 wordt eerst beoordeeld hoe de nieuwe streekomroep functioneert, of de rijksfinanciering toereikend is voor een aanvaardbare nieuwsvoorziening voor de inwoners van Heusden en of aanvullende gemeentelijke ondersteuning wenselijk en juridisch mogelijk is.

Inzet van middelen
In de begroting is structureel € 54.000 opgenomen voor mediabeleid. Dit bedrag bestaat uit € 32.500 uit het gemeentefonds en € 21.500 aan aanvullende gemeentelijke middelen. Vanaf 2028 vervalt de bijdrage uit het gemeentefonds en wordt de begroting met € 32.500 afgeraamd. Onder voorbehoud dat het Rijk deze wijziging formeel in het gemeentefonds doorvoert, hetgeen nog niet is gebeurd. Het resterende bedrag van € 21.500 blijft beschikbaar voor een eventuele aanvullende subsidie of opdracht aan de streekomroep. Over de inzet daarvan wordt later afzonderlijk besloten.

Risico's
Aan dit voorstel zijn geen directe financiële verplichtingen verbonden. Wel bestaat onzekerheid over de definitieve wettelijke kaders, de aanwijzing en het functioneren van de toekomstige streekomroep en de juridische mogelijkheden om op basis van gemeentelijke regelgeving een aanvullende subsidie of opdracht te verstrekken. Deze aspecten worden betrokken bij de beoordeling in 2028.

Procedure / vervolgstappen
Na instemming met dit voorstel hoeft de gemeente vóór 15 november 2026 geen voorgenomen budget voor optie 1a bekend te maken. In 2028 wordt het functioneren van de nieuwe streekomroep beoordeeld. Op basis daarvan volgt een afzonderlijk voorstel over de wenselijkheid, juridische mogelijkheid, vorm en omvang van eventuele aanvullende gemeentelijke financiering.

Voorgenomen besluit
Wij stellen u voor bijgaand besluit vast te stellen.

Het college van Heusden,
de secretaris, de burgemeester,

mr. H.J.M. Timmermans drs. W. van Hees

Raadsbesluit

Zaak : 2231700

De raad van Heusden in zijn openbare vergadering van 10 november 2026;

gezien het voorstel van het college van 22 september 2026;

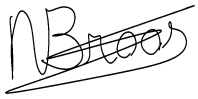
gelet op het wetsvoorstel Wet versterking lokale omroepen;

gelet op de beraadslaging;

b e s l u i t :

- voor eventuele aanvullende financiering van de nieuwe streekomroep voor Hart van Brabant te kiezen voor optie 2, Subsidie op basis van eigen gemeentelijke regelgeving of opdracht volgens de Wet versterking lokale omroepen;
- in 2028 te beoordelen hoe de nieuwe streekomroep functioneert, in hoeverre de rijksfinanciering voorziet in een toereikende nieuwsvoorziening voor de inwoners van Heusden en of aanvullende gemeentelijke financiering wenselijk en juridisch mogelijk is, en hierover afzonderlijk te besluiten.

de griffier,

mr. N.M.H.C. Pot-Broos

de voorzitter,

drs. W. van Hees